

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 187/2026-56

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditsa a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Petrom Prezbruchom, Školská 26, Šamorín, proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 4T/32/2019 z 23. augusta 2024 a proti postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ako aj proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/170/2024 zo 16. októbra 2025, ako aj postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 3. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 40 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 2 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4T/32/2019 z 23. augusta 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5To/170/2024 zo 16. októbra 2025 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovateľ navrhol napadnuté rozsudky zrušiť, prikázať jeho

prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a priznať mu finančné zadost'učinenie 2 500 eur. Taktiež navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutých rozsudkov.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní piatich rokov.

3. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) a e) Trestného poriadku zrušený v celom rozsahu a krajský súd uznal sťažovateľa vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že všeobecné súdy vôbec neprihliadali na rozpory vo výpovediach svedkov, ignorovali výpovede svedkov v jeho prospech a nebrali do úvahy skutočnosť, že svedkovia svoje výpovede proti sťažovateľovi vzájomne korigovali. Všeobecné súdy sa nevysporiadali s podstatnými skutočnosťami pre rozhodnutie a nedali adekvátne odpovede na jeho relevantné námietky, v dôsledku čoho možno ich napadnuté rozsudky považovať za arbitrárne. Okresný súd a krajský súd hodnotili dôkazy jednostranne, čím porušili zásadu *in dubio pro reo*. Všeobecné súdy založili svoje rozhodnutia iba na dôkazoch predložených prokurátorom, čím porušili sťažovateľovo právo na rovnosť účastníkov konania.

5. Pokiaľ ide o prípustnosť ústavnej sťažnosti, sťažovateľ sa domnieva, že ním označené pochybenia nemožno subsumovať pod žiaden dovolací dôvod.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorými bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu a odsúdený na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, ako aj ich postupom v príslušných konaniach.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

8. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a jeho postupom, ústavný súd poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

9. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv.

10. V predmetnej veci je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu a jeho postupu odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd svojím napadnutým rozsudkom a v právomoci ktorého bol vecný prieskum všetkých sťažovateľom uplatnených námietok.

11. V tejto časti bolo vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

12. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 386/2019, II. ÚS 124/2021, II. ÚS 428/2021, II. ÚS 257/2021).

13. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných

práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu deľby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 212/2022).

14. Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09). Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

15. V nadväznosti na uvedené ústavný súd v okolnostiach tejto veci zdôrazňuje, že podľa súčasnej aplikačnej praxe [odvíjajúcej sa od jeho nálezu vo veci sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 a postupne osvojenú aj zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022, II. ÚS 156/2023, I. ÚS 610/2023, II. ÚS 26/2024, II. ÚS 80/2024)] dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy.

16. Sťažovateľ môže v dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu uplatniť svoje námietky prezentované v ústavnej sťažnosti (bod 4 tohto odôvodnenia), ktoré sa týkajú nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu a jeho tvrdenej arbitrárnosti, a to aj vo vzťahu k náležitému vysporiadaniu sa so všetkými relevantnými okolnosťami pre rozhodnutie vrátane skutkových okolností (ak ich včas namietal v pôvodnom konaní) tak, ako to zodpovedá aktuálnej judikatúre ústavného súdu, a to na základe dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

17. Ústavný súd si je vedomý skutočnosti, že dovolaním nemožno priamo atakovať správnosť skutkových zistení, možno však namietať závažné porušenie obhajobných práv arbitrárnym

odôvodnením (alebo jeho úplnou absenciou) vo vzťahu k podstatnej okolnosti pre meritórne rozhodnutie, čo si (aj vzhľadom na zákonnú úpravu odvolacieho prieskumu v trestnom konaní, osobitne pri skutkových okolnostiach a ich dôkaznom hodnotení) pre naplnenie princípu subsidiarity právomoci primárne vyžaduje náležité uplatnenie odvolacích námietok (adresne vecne orientovaných) a v nadväznosti na to adresný dovolací atak proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, resp. spôsobu, akým sa tento vyrovnal s uplatnenými odvolacími námietkami.

18. Otázka udržateľného vysporiadania sa so skutkovým podkladom odsudzujúceho rozsudku je odlišná od otázky samotného hodnotenia dôkazov, ktoré [primárne z dôvodu takého zákazu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] nie je predmetom dovolacieho konania okrem dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku tak, ako to zodpovedá použiteľnej judikatúre najvyššieho súdu (rozhodnutia a stanoviská 7/2011, 116/2014, 14/2015, 43/2018). Z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide však o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného (IV. ÚS 546/2020 publikované v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu pod č. 18/2021, tiež IV. ÚS 260/2025).

19. Podstatu a zmysel materiálneho poňatia práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] v podobe zaručenia reálnej a účinnej možnosti uplatnenia tohto práva v rámci trestného konania na účel bránenia sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu je potrebné vykladať v duchu zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenému právu zodpovedá postup všeobecných súdov podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý normuje povinnosť súdov uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Nezaujatie žiadneho takéhoto stanoviska predstavuje zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia, a tým aj popretie účelu práva na obhajobu, najmä ak v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nie je obvinenému zrejmé, v akom rozsahu a akým spôsobom sa môže náležite procesne brániť.

20. Treba dodať, že nad popísaný rámec nie je možné požadovať znásobovanie prieskumu skutkových zistení obdobného odvolaciemu konaniu, keďže ani konanie o dovolaní, ani konanie o ústavnej sťažnosti nie je ďalším odvolacím konaním, pričom riadny odvolací prieskum je maximom toho, čo je nevyhnutné v záujme ochrany práv obvineného podľa nadzákonných predpisov (čl. 2 dodatkového protokolu č. 7 k dohovoru). Ďalší prieskum je už nadštandardom práv v dotknutej oblasti, a teda môže byť právnou úpravou limitovaný.

21. Ústavný súd vzhľadom na uvedené vyhodnotil ústavnú sťažnosť v tejto časti ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu